

Sobre l'autonegació

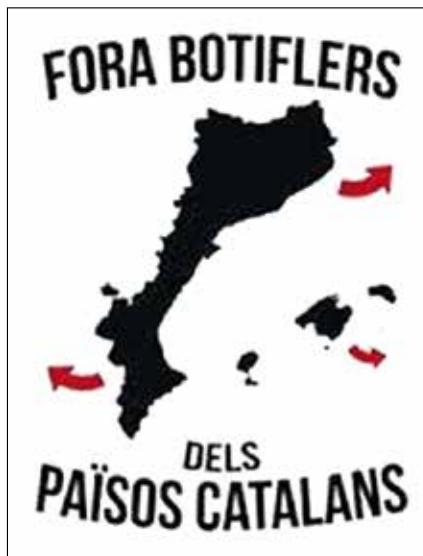
Andreu Salom i Mir

Un dels conceptes sociolingüístics que han fet més camí en els darrers quaranta anys és el de **autoodi**, també conegut com a **autofòbia**. Es tracta d'una mena de patologia que relaciona la ment amb els usos lingüístics, però també té, òbviament, connotacions culturals i, encara, polítiques. Així, doncs, patirien autoodi, o autofòbia, aquells que dejecten, pel motiu que sigui, la llengua pròpia i adopten o usen, conscientment, una llengua imposada o que ha tengut més fortuna per raons històriques o de caràcter polític.

Hi ha molts exemples de situacions en què, usualment, aquelles persones que han deixat de banda la seva llengua i cultura, i han abandonat l'ús normal del parlar dels pares, senten un malestar profund tot d'una que en visualitzen una defensa, reivindicació o ressorgiment. Tal fet els deixa descol·locats i fora de joc, els incomoda profundament, per tal com els recorda la seva deserció del món dels pares i avis, per bé que, en alguns casos, aquests darrers en són responsables, car no tot es perd sempre per un sol costat.

Tot plegat els crea una contradicció interna, que sovint pretenen resoldre amb una reacció visceral

contrària a la defensa i recuperació d'una identitat de la qual han desertat, decididament o no. Per aquest motiu, neguen la seva identitat primera i reneguen dels seus orígens. L'autoodi condueix, doncs, a l'**autonegació** i, alhora, a l'afirmació d'una nova filiació guanyadora i empeltada, que és, precisament, la pròpia del colonitzador, del país ocupant.

L'autoodi, i la seva conseqüència, l'autonegació, creen individus inestables, insegurs i intolerants. No accepten de cap manera que els puguin recordar que podien haver-se equivocat en la seva elecció de llengua i de país, i això els fa esser agressius (verbalment, però també físicament) envers les persones autocentrades, amb les que demostren condició de fidelitat insubornable al seu país. Ja ho va deixar escrit Costa i Llobera en el seu poema *Als joves*:

Fills d'una raça dreturera i forta / que unia el seny amb l'ímpetu, / no renegueu de vostra sang... Oprobi / pel fill qui n'és apòstata! / Per honra té ésser bord. Son cor espuri / sols posar arrels paràsites: / no té l'arrel que del terror dels avis / ne beu saba lilegítima. Els grans poetes són, sempre, els nostres referents. ■

FE D'ERRADES

L'autor de l'article «Dos reptes que Catalunya ha d'afrontar», publicat en el número anterior, ens informa que contenia dos errors, només a ell atribuïbles. Així, allí on s'afirmava: «El sud del Principat de Catalunya [...] tenia 1.966.382 habitants l'any 1900 (segons que ens informa l'Idescat). A primer gener d'enguany, per contra, i també segons l'Idescat, comptava amb una població resident de 7.727.029 persones, la qual cosa representaria un increment, en xifres relatives, del 393% en 120 anys (360% en el cas del Països Catalans en el seu conjunt)...», hauria d'haver dit: «El sud del Principat de Catalunya [...] tenia 1.966.382 habitants l'any 1900 (segons que ens informa l'Idescat). A primer gener d'enguany, per contra, i també segons l'Idescat, comptava amb una població resident de 7.727.029 persones, la qual cosa representaria un

increment, en xifres relatives, del 293% en 120 anys (260% en el cas del Països Catalans en el seu conjunt).» El percentatge inicials de 393% i del 360% correspondrien al creixement total de la població, i no a l'increment relatiu d'aquesta, a data de 2020, en relació amb la de 1900. Com a conseqüència d'això, caldria ajustar les comparacions posteriors amb el creixements demogràfics d'altres països. A més, el percentatge d'increment de població dels Estats Units que apareixia una mica més avall tampoc no era correcte, perquè aquest país hauria registrat, els darrers 120 anys, un increment del 336% (el percentatge que apareixia en l'article corresponia al creixement registrat només en els 70 darrers anys). Per tant, la comparació que s'hi feia amb el creixement d'aquest país tampoc no era correcta.